

# Tolkanvändning i triage - akutmottagningen

Senast reviderad: 2026-04-28

Dokumentet gäller för: Akutmottagningen Sahlgrenska

Innehållsansvarig: Janet Berntsson, sjuksköterska Akutmottagningen

Granskad av: Antonia Panteli, VÖL Akutmottagningen Sahlgrenska, Christian Axelsson tf

VEC Akutmottagningen Sahlgrenska

Godkänd av: Linnea Gustafsson, sektionschef Akutmottagningen Sahlgrenska

## Syfte

Syftet med denna rutin är att tydliggöra handläggning av tolkanvändning i triage för patienter som inte behärskar det svenska språket. Handläggningen ska säkerställa patientens rätt att kunna förmedla sig samt ta emot begriplig information, och därigenom bidra till ökad patientsäkerhet.

Dokumentet är en lokal anpassning för tolkanvändning vid triage, i övrigt gäller [Tolkanvändning - sjukhusövergripande rutin](#). Den lokala anpassningen motiveras av att telefontolk i triage oftast inte kan erbjudas på grund av arbetsbelastning och stort söktryck samt att anhöriga är direkt avgörande för en akut handläggning.

## Bakgrund

Patienter som inte talar eller förstår svenska har rätt till kostnadsfri tolk vid kontakt med Hälso- och sjukvården för att kunna förstå information om hälsotillstånd och behandlingar. Rätten till tolk regleras i förvaltningslagen (2017:900) och patientlagen (2014:821).

# Arbetsbeskrivning

## Tolk i triage vid svår kommunikation, särskilt vid trolig hänvisning

- Telefontolk ska användas i första hand, förutsatt att arbetsbelastning tillåter
- AI-tolk (TFV AI-Tolk) finns tillgänglig på akutmottagningens telefoner. AI-tolk rekommenderas inte vid djupgående eller komplexa samtal, utan används som stöd vid enklare kommunikation
- Om patienten inte kan lämna anamnes och tolkning i triage inte leder till en säker bedömning, i kombination med känd eller misstänkt allvarlig sjukdom, ska
  - patienten skrivas in för läkarbedömning, eller
  - bedömas av läkare i triage

## Anhörig som tolk

- Enligt Sahlgrenskas tolkpolicy ska anhörigtolk som huvudregel inte användas.
- Vid akuta situationer kan anhörig tillfälligt användas som tolk, exempelvis triage eller larm.
  - Säkerställ att anhörig behärskar det svenska språket väl.
  - Anhörig bör vara myndig
- Vid osäkerhet ska tolkförmedling via telefon eller AI användas.

## Ansvar

Sektionschefen och Vårdenhetschefen på akutmottagningen ansvarar för att rutinen är känd och följs. Sjukvårdspersonalen ansvarar för att arbeta utefter denna rutin.

## Uppföljning, utvärdering och revision

Sektionschefen och Vårdenhetschefen på akutmottagningen ansvarar för uppdatering vartannat år.